

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์สตรีบ้านแม่แจ๊ะ หมู่ที่ 13 ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคโดยใช้เครื่องมือ SWOT ในการกำหนดการวางแผนกลยุทธ์ของกลุ่มออมทรัพย์สตรี วิธีการดำเนินการวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ศึกษา คือ สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์สตรีทุกคน จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ การสนทนากลุ่ม และการระดมสมอง การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสรุปผลการวิเคราะห์ด้วยการบรรยายเพื่อนำไปนำเสนอผลงานการศึกษาวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลจากการสนทนากลุ่มและระดมสมองเพื่อวิเคราะห์องค์กรโดยใช้เครื่องมือ SWOT พบว่าจุดแข็งของกลุ่มออมทรัพย์สตรี ได้แก่ การมีผู้นำกลุ่มที่มีความสามารถกลุ่มมีขนาดเล็ก ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมสูง ทั้งการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การบริหารเงินทุน การดำเนินกิจกรรม รวมถึงความมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง มีองค์ความรู้ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้ เช่น สมุนไพร หัตถกรรม การเพาะปลูกพืช ตลอดจนมีทรัพยากรที่เหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยว สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

จุดอ่อนของกลุ่มออมทรัพย์สตรี ได้แก่ การที่กลุ่มยังไม่มีขยายฐานของสมาชิกเพิ่ม เนื่องจากปัญหาความยากจนของชุมชน สมาชิกบางส่วนยังขาดทักษะฝีมือในการผลิตสินค้า หัตถกรรมที่มีคุณภาพ ขาดทักษะความรู้ด้านการประกอบอาชีพทางเลือกขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ และขาดการสื่อสารภาษาไทยที่ดีเนื่องจากระดับการศึกษาน้อย

โอกาสของกลุ่มออมทรัพย์สตรี ได้แก่ นโยบายของภาครัฐให้การสนับสนุนการพัฒนาสตรี การออมทรัพย์ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการสนับสนุนและส่งเสริมทั้งการให้ความรู้ เพิ่มทักษะและทุนในการพัฒนากิจกรรมกลุ่ม ตลอดจนการมีนักท่องเที่ยวในเส้นทางผ่านหมู่บ้าน ทำให้สมาชิกมีโอกาสจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ของชุมชน

อุปสรรคของกลุ่มออมทรัพย์สตรี ได้แก่ หน่วยงานและงบประมาณการพัฒนากลุ่มสตรียังมีน้อย ตลาดผลผลิตด้านการเกษตรและสินค้าหัตถกรรมมีราคาตกต่ำ การประสานงานกับบริษัทนำเที่ยวในการนำท่องเที่ยวเข้าสู่ชุมชนยังไม่ชัดเจนในด้านการจัดสรรประโยชน์

2. การสร้างกลยุทธ์ทางเลือกของกลุ่มออมทรัพย์สตรี สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 กลยุทธ์จุดอ่อนและโอกาส คือ เน้นการผลิตเพื่อบริโภคในครอบครัวหรือเพื่อแลกเปลี่ยนในชุมชนเป็นหลัก

2.2 กลยุทธ์จุดแข็งและอุปสรรค คือ การประสานงานกับผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยวในการจัดนำนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวในชุมชน

2.3 กลยุทธ์จุดอ่อนและอุปสรรค คือ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเอง

3. การจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ทางเลือก พบว่า ลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ทางเลือกของกลุ่มออมทรัพย์สตรี จำนวน 9 กลยุทธ์ เรียงตามลำดับความสำคัญได้ดังนี้

อันดับ 1 การประสานงานกับผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยวในการจัดนำนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวในชุมชน ได้คะแนน 7 คะแนน

อันดับ 2 การส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยชีวภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิตภาคเกษตร ได้คะแนน 6 คะแนน

อันดับ 3 การศึกษาดูงานชุมชนที่ประสบผลสำเร็จด้านการส่งเสริมอาชีพทางเลือก ได้คะแนน 5 คะแนน

อันดับ 4 ได้คะแนน 4 คะแนน เท่ากัน จำนวน 3 กลยุทธ์คือ 1) การอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการการใช้สมุนไพร 2) การอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะการผลิตสินค้าหัตถกรรมผ้าชาวเขา 3) การขยายฐานสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์สตรีในชุมชน

อันดับ 5 การอบรมเพิ่มพูนความรู้ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้คะแนน 2 คะแนน อันดับสุดท้าย ได้คะแนน 1 คะแนน เท่ากัน จำนวน 2 กลยุทธ์ คือ 1) เน้นการผลิตเพื่อบริโภคในครอบครัวหรือเพื่อแลกเปลี่ยนในชุมชนเป็นหลัก 2) การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเอง

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์สตรีบ้านแม่แจ๊ะ พบว่ามีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมคะเน วีระสมิทธิ์ (2544) ที่ศึกษาการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของสหกรณ์การเกษตรไชยปราการ โดยวิธี SWOT ที่นำเสนอว่าสหกรณ์มีจุดแข็งด้านผู้นำรวมทั้งความสามารถในการประสานความร่วมมือจากแหล่งทุนวิจัย หน่วยงานภาครัฐ จุดอ่อนคือขาดการพัฒนาบุคลากรรุ่นใหม่ด้านการจัดการ โอกาสคือ องค์กรพร้อมให้ความร่วมมือและอุปสรรคคือ การตลาด และสอดคล้องกับอีกท่านหนึ่ง คือ ปรีดีญาตา กัลยาศิริ (2542) ได้ศึกษาบทบาทกลุ่มออมทรัพย์ตำบลคลองเปี้ยะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ในการจัดสวัสดิการด้านการศึกษาเพื่อประชาชนในท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของสมาชิก และไม่ใช้สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ พบว่ากลุ่มออมทรัพย์มีบทบาทในการจัดสวัสดิการ ด้านการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ด้านกระตุ้นความคิด ความใฝ่แสวงหาความรู้ให้ประชาชนในท้องถิ่น มีจิตสำนึกในการพัฒนาตนเอง/ชุมชน ด้านการถ่ายทอด การแลกเปลี่ยนและกระจายความรู้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานนอกท้องถิ่น และด้านการระดมประสานการใช้ทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาแนวทางการเพิ่มศักยภาพของชุมชนในด้านการจัดการออมทรัพย์ของชุมชน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนชุมชนขององค์กรชุมชนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มออมทรัพย์กลุ่มอื่น ๆ ต่อไป

“ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ดีต้องคู่กับการพัฒนาที่ถูกต้อง ”